

Jeugdcheck Zwevegem

De afvinklijst voor het
toekomstig jeugdbeleid

Inleiding

Naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen 2024 organiseerde de dienst jeugd in samenwerking met de jeugdraad een bevraging omtrent het gemeentelijk jeugdbeleid. Een kleine 2.000 meningen werden op die manier verzameld.

Vier acties leidden tot deze afvinklijst voor toekomstig jeugdbeleid. Doorheen de brochure kan je, aan de hand van de icoontjes, achterhalen uit welke actie de informatie komt.

Het belevingsonderzoek, gebaseerd op de jeugdmonitor, bevrageet kinderen en jongeren van het 3e leerjaar tot en met het 2de middelbaar over hoe zij wonen en leven in hun buurt, gemeente ervaren. 1.028 deelnemers vulden de vragenlijst in.

Als ik burgemeester was... 763 leerlingen uit de lagere scholen van Zwevegem deelden hun dromen en ideeën over Zwevegem. Gemiddeld scoort Zwevegem een indrukwekkende 9 op 10.

Wensbomen: op diverse publieke plaatsen in Zwevegem gaven inwoners hun mening over het jeugdbeleid. We verzamelden 126 reacties.

Instagrampoll: 32 jongeren gaven hun ongezouten mening op enkele krasse stellingen via een poll op onze Instagramkanalen.

Feiten uit andere onderzoeken: doorheen de brochure kaarten we enkele feiten uit vorige/reeds bestaande onderzoeken aan. Je herkent deze aan de blauwe, cursieve tekst en het info-icoontje.

Kinderen & jongeren in hun vrije tijd

Ruim 87% van de jongeren is tevreden over de activiteiten die binnen de gemeente worden georganiseerd.

Zwevegem heeft een groot verenigingsleven. Aan 224 deelnemers vroegen we of ze lid zijn van een vereniging. 134 gaven aan lid te zijn van een sportclub, terwijl 85 deelnemers deel uitmaken van een jeugdbeweging en 53 leerlingen zijn in de kunstacademie. Om kansen op vrije tijd voor alle kinderen en jongeren te verhogen, moeten we blijven inzetten op het verlagen van drempels om deel te nemen.

Feit!

Elk kind heeft recht op deelname aan een gevarieerd aanbod van activiteiten op maat van elk kind, met maximale vrije keuze en recht op medezeggenschap.

Het Speelpunt blijkt voor velen de favoriete plek te zijn, gevolgd door het zwembad. Hoewel ze het zwembad waarderen, merken ze op dat het water soms te koud is en dat er glijbanen ontbreken. Ook gezonde snacks en warmere douches zou men op prijs stellen. Op de derde plaats spenderen ze hun tijd graag 'thuis'.

1 op 6 geeft de voorkeur aan afspreken met vrienden of gamen. Hoewel ruim 80% van de jongeren mensen in de buurt kent, geeft slechts 29% aan daadwerkelijk samen te komen of te spelen met buurtgenoten. Hier kunnen initiatieven worden genomen om sociale interactie te bevorderen.

Meer skate- en fietsmogelijkheden, meer jeugdactiviteiten en -plekken en een focus op buiten spelen is voor velen essentieel om van Zwevegem een jeugdriendelijkere plek te maken.

Kinderen & jongeren op school

Ongeveer 90% van de deelnemers leert bij op school en beschouwt onderwijs als belangrijk voor hun toekomst. Toch heeft 7% van de respondenten thuis geen rustige plek om huiswerk te maken of toegang tot een computer. Dit toont aan dat inspanningen om de digitale kloof te dichten belangrijk blijven, ook het aanbieden van studieplekken op school en tijdens de blokperiodes.

Maar liefst 95% van de deelnemers vindt dat leerkrachten behulpzaam zijn. Zwevegem scoort hier 10% beter dan de benchmark in het belevingsonderzoek.

Kinderen & jongeren in de publieke ruimte

Afval in de openbare ruimte wordt door 225 kinderen als een probleem ervaren. Dit is dan ook meteen het topantwoord. Ze hebben enkele suggesties om dit aan te pakken: meer vuilnisbakken plaatsen, creatieve vuilnisbakken met opdrachten, muziek of kunst en regelmatige opruimacties.

210 kinderen willen meer speelruimte, vooral in de deelgemeenten. Denk aan extra speelpleinen (bv. aan Valckes plein Otegem), bosjes met boomhutten of een doolhof. Ook tieners missen ontmoetingsplekken in de openbare ruimte. Out of the box denken was toegelaten. Wat dacht je van een pretpark in onze gemeente genaamd 'Transfoland'?

Feit!

Het buitenspelen gaat er al een hele tijd fors op achteruit, zo toont het observatieonderzoek van buitenspelen in woonwijken van Kind & Samenleving (Meire, 2020). Er speelden in 2019 37% minder kinderen op straten, pleinen en parken dan in 2008. Vergeleken met 1983 was het aantal buiten spelende kinderen in 2008 al gehalveerd. De afname van het buitenspelen zet zich in een gelijkmatig tempo verder.

Voor 8% van de jongeren, mogen er nog meer speelplekken en natuurlijke omgevingen in Zwevegem zijn. Dit draagt bij aan een gezonde en gevarieerde leefomgeving. 15% van de kinderen geeft aan dat de speelplekken niet altijd even geschikt zijn voor iedere leeftijd. Dit benadrukt het belang van diversiteit in speelvoorzieningen.

Kinderen en jongeren pleiten voor meer natuur met bomen, planten en bloemen in de gemeente. Dit zou de omgeving kleurrijker maken. Een concrete suggestie is om de omgeving rondom de kerk van Otegem te ontharden of opnieuw aan te leggen.

162 kinderen willen extra sportfaciliteiten, vooral voetbal- en basketpleintjes en skatemogelijkheden in de deelgemeenten. Trampolines worden ook vaak genoemd.

Ook in het belevingsonderzoek zien we deze tendens, tien procent van de jongeren vindt dat er te weinig sportplekken in de buurt zijn. Hier liggen kansen om de publieke sportinfrastructuur uit te breiden.

Ruim 87% van de jongeren voelt zich welkom in de publieke ruimtes en ervaren een gevoel van betrokkenheid. De meerderheid van de jongeren (91%) getuigt van een correct en vriendelijk optreden van onze lokale politie. Dit is een positieve waarneming die bijdraagt tot het gevoel van veiligheid en vertrouwen binnen de gemeente. 1 op 3 was hier wel van mening dat er werk aan de winkel is in verband met drugsgebruik in de gemeente.

103 kinderen vinden dat er lokaal meer winkels en horecazaken mogen zijn. Denk aan een snoepwinkel, een winkelcentrum, restaurants of een tienercafé waar volwassenen niet binnen mogen.

Kinderen & jongeren hebben een mening

Opvallend is dat Zwevegem slechts een gemiddelde score van 6 op 10 behaalt op de vraag of de gemeente goed luistert naar kinderen. Een suggestie om dit te verbeteren, is om de kindergemeenteraad en de jeugdraad breder op te zetten. Zo kunnen nog meer kinderen en jongeren hun stem laten horen! We willen hun adviesrol meer verankeren in het gemeentelijk beleid.

Feit!

Een kindvriendelijke stad of gemeente erkent kinderen en jongeren als medeburgers en versterkt dit medeburgerschap verder. Participatie van en dialoog met kinderen en jongeren staan dus centraal.

Voor jongeren is het helemaal duidelijk hoe we dit kunnen aanpakken. Praat MET hen en niet OVER hen. En vergeet niet om snacks te voorzien, want eten is ook belangrijk voor jongeren. 😊

4 op 10 jongeren wenst meer inspraak over wat er gebeurt in hun buurt/gemeente. Dit vormt een potentiële groep om in de toekomst te betrekken bij nieuwe initiatieven.

Kinderen & jongeren in beweging

Er is nog werk aan de winkel om de verkeersveiligheid in onze woonkernen te verhogen. 185 kinderen geven aan dat hier verbeteringen nodig zijn. Ze willen vooral een veiligere inrichting van straten voor fietsers en voetgangers. Zoals betere verlichting, zebra's met lichtjes, bredere fiets- en voetpaden en stoplichten.

Dit wordt bevestigd door 64% van de deelnemers aan de instagrampoll. Meer en betere uitgeruste fietspaden zijn een must.

Meer dan de helft van de kinderen en jongeren wordt naar hun hobby gebracht. In 70% van de gevallen gebeurt dit met de auto. 55% van de kinderen gaat met de auto naar school, maar dit percentage daalt naarmate ze ouder worden.

Feit!

Uit cijfermateriaal blijkt dat in 2017 iets meer dan 30% van de woonschoolverplaatsingen met de fiets gebeurde. In 2000 was dat nog 40%. Ook het aantal kinderen dat buiten speelt of gewoon onderweg is in de woonomgeving daalt gestaag volgens onderzoek van Kind & Samenleving (Meire, 2020).

Op 11 jaar tijd tellen we in woonwijken een kwart minder kinderen in de publieke ruimte die onderweg zijn, en maar liefst 37% minder kinderen die buiten spelen. Nochtans gaat er de laatste jaren veel aandacht naar verkeersveiligheid. Een belangrijke focus ligt dus in het stimuleren van de actieve verplaatsingen van kinderen en jongeren (al dan niet onder begeleiding).

Veilige oversteekplaatsen en fietsvoorzieningen zijn een belangrijke schakel in het mobiliteitsbeleid. Eén zwakke schakel (lees: slechte oversteekplaats) zorgt ervoor dat kinderen en jongeren bv. niet alleen op pad mogen gaan.

1 op 4 jongeren vindt het onveiligom in eigen straat te spelen. 30% mag niet alleen buitenspelen of vrienden te ontmoeten. Een vijfde van de jongeren ervaart te snel rijdende auto's in de buurt.

Kinderen en jongeren brengen een groot deel van hun vrije tijd thuis of bij vrienden door. Als ze ouder zijn, breidt dit zich uit naar pleintjes, straten, sportvelden en parken.

Feit!

Kindvriendelijke publieke ruimte moet ten volle tot zijn recht komen bij de planning en (her)aanleg van woonstraten. Woonstraten zijn straten waar de hoofdfunctie wonen is. Deze straten zijn zeer belangrijk voor kinderen. Ze zetten er immers hun eerste stappen en leren de buurt kennen.

De jongeren haalden ook aan dat het openbaar vervoer vanuit de deelgemeenten een werkpunt blijft. Vier op de vijf jongeren zijn ontevreden over de huidige situatie.

Feit!

Een gebrek aan degelijk openbaar vervoer zorgt ten slotte bij mensen in vervoersarmoede (Canters, 2015) voor een beperkte toegang tot de gemeentelijke, sociale en economische infrastructuur zoals scholen, bibliotheken, werk, bedrijven, parken en groendomeinen.

Kinderen & jongeren zitten wel in hun vel

8% van de deelnemers geeft aan dat niet iedereen eerlijk wordt behandeld op school. Eén op de tien kinderen weet niet met wie ze op school kunnen praten als ze een probleem hebben. Welbevinden en mentaal welzijn verdienen nog steeds onze aandacht. Het is belangrijk om kinderen hulp te bieden via vertrouwensfiguren. Leerkrachten spelen hierin een cruciale rol.

Jongeren hechten veel belang aan welbevinden.

De helft van de jongeren geeft ook aan dat ze weten waar aan te kloppen als ze zichzelf niet goed in hun vel voelen. Goed nieuws! Maar dit glas is echter slechts halfvol. Dit betekent immers ook dat de andere helft geen idee heeft waar ze terecht kunnen. Het blijft dan ook belangrijk om ook deze jongeren voldoende in te lichten over het thema en wegwijs te maken in de gemeente.

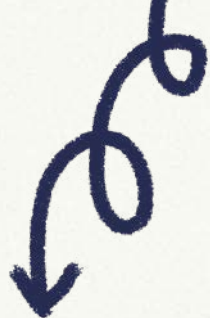
Feit!

Volgens een bevraging van de Vlaamse Jeugdraad in 2017 kampt 38% van de jongeren tussen de 14 en 25 jaar met psychische problemen. 80% van diezelfde groep geeft eveneens aan twee vrienden te hebben die niet goed in hun vel zitten. De jongeren benoemen sociale en prestatiedruk als belangrijkste reden hiervoor.

Bron van feiten:

*Dwalen met een doel - lokaal kiezen voor kindvriendelijkheid (2021)
door Nathalie Van Ceulebroeck, Imke Pichal, Chris Peeters en Didier Reynaert (red.)*

*Uitgave door Bataljong VZW
Fotomateriaal: freepik.com*

We kijken reikhalzend uit naar de toekomstige beleidslijnen en zijn benieuwd hoe hierin aandachtspunten die kinderen en jongeren aanbrachten terug te vinden zullen zijn. Kan jij ze allemaal afvinken in jouw partijprogramma?
Doe de jeugdcheck!

